

Sahte Sigortalılığın Tespiti Halinde Kayıt İbraz Edilmemesi veya Kayıt Geçersizliğinden Dolayı Uygulanacak İdari Para Cezaları

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

18 Eylül 2023

Sirküler No: 880

İşyeri Gerçek Çalışanların Hepsi Sahte İse: Sosyal Güvenlik Kurumu denetmenleri veya müfettişleri tarafından yapılan tespitler veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanları tarafından kendi mevzuatlarına göre yapacakları incelemeler neticesinde düzenlenen tutanaklarla veya raporlarla işyerindeki **4/a (SSK) kapsamında çalışan tüm sigortalıların sahte olduğuna karar verilmiş olunması halinde** işyerine bağlı olarak uygulanan idari para cezaları **(kayıt ve belgelerin ibraz edilmemesinden kaynaklanan idari para cezaları hariç)** tebliğ edilmiş olsun veya olmasın iptal edilir. Çünkü işyerinde çalışan sigortalı kalmayacağı ve dolayısıyla 5510 sayılı Kanun kapsamında işyeri tescili olmayacağı içindir. Bununla beraber, söz konusu idari para cezalarına ilişkin tutarların ödenmiş olması halinde ise ilgili tutarların iadesi SGK tarafından yapılmaz.

Örnek Uygulama 1- Mühendis (X) tarafından çalıştırılan (Y)'nin sigortalılığının sahte olduğuna ilişkin sosyal güvenlik denetmeni tarafından rapor düzenlenmiş olup ilgili işyeri sahibinden defter, belge ve bilgiler yapılan tebligat ile istenilmiştir. Söz konusu defter, bilgi ve belgelerin tebligatın alındığı tarihi takip eden 15 gün içinde ibraz edilmemesi halinde vergi mükellefiyeti olan Mühendis (X) hakkında 4/b-BAĞ-KUR kapsamında sigortalılığı geçerli olduğundan; 5510 sayılı Kanunun 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin 1, 2 veya 3 numaralı alt bentlerinde (hangisi bent uyuyorsa) belirtilen ibraz etmemeye yönelik idari para cezası uygulanır. Ancak işyerine bağlı olarak uygulanması gereken diğer cezalar uygulanmaz (işten ayrılış bildirgesinin verilmemesi gibi).

İşyeri Sahte Çalışanların Hepsi Sahte İse: Denetim elemanlarınca düzenlenen tutanaklarla veya raporlarla **işyerinin sahte olduğu belirlenmiş ise** yani sahte sigortalıların bildirildiği gerçek veya tüzel kişiliğinin de sahte olduğunun anlaşılması halinde ortada 4/a kapsamında

sigortalı çalıştıran bir işyeri kalmadığı gibi 4/b kapsamında sigortalı da kalmayacağından bu kişiye kayıt ve belge ibraz etmemekten dolayı da hiçbir şekilde idari para cezası uygulanmaz. Şöyle ki; söz konusu tutanak ve raporlara istinaden işyerinin sahte olduğuna karar verilmiş olunması halinde 5510 sayılı Kanun kapsamında tanımı yapılan ve sigortalı çalıştırılan işyeri niteliği olmayacağından işyerine bağlı olarak uygulanan idari para cezaları tebliğ edilmiş olsun veya olmasın iptal edilir. Ancak, söz konusu idari para cezalarına ilişkin tutarların ödenmiş olması halinde ise ilgili tutarların iadesi SGK tarafından yapılmaz.

İşyeri Gerçek Çalışanların Bir Kısımı Sahte İse: Sosyal Güvenlik Kurumunda tescilli işyerinden bildirilen sigortalılardan bir kısmının yapılan inceleme sonucunda çalışmalarının fiili olmadığı veya sahte olduğunun anlaşılması halinde, çalışmaları fiili olmayan veya sahte olan sigortalıların hizmetleri iptal edilir. Bu kapsamda hizmetlerin iptal edildiği ay/aylara ilişkin defter kayıtları, sigorta primleri hesabına esas tutulan kazançların kesin olarak tespitine imkân vermeyecek şekilde usulsüz veya noksan tutulduğundan geçersiz sayılır ve 5510 sayılı Kanunun 102'nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (4) numaralı alt bendine göre aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır.

Örnek Uygulama 2- 01.01.2020 tarihinde tescil edilmiş işyerinden 01.01.2023-31.03.2023 döneminde bildirilen 10 sigortalıdan 3'ünün yapılan inceleme sonucunda çalışmalarının sahte olduğu anlaşılmıştır. Bu durumda 01.01.2023-31.03.2023 dönemindeki defter kayıtları geçersiz sayılacağından 5510 sayılı Kanunun 102'nci maddesinin (e) bendinin 4 numaralı alt bendine göre 2023/01-02-03 ayları için yani her bir ay için aylık asgari ücretin yarısı tutarında idari para cezası uygulanır.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/sahte-sigortaliligin-tespiti-halinde-kayit-ibraz-edilmemesi-veya-kayit-gecersizliginden-dolayi-uygulanacak-idari-para-cezaları/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 06:18 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net